

گزارش روز

رییس جمهور امریکا به همکاری با رکس تیلرسون پایان داد

دیپلماسی «سیا»

میثم سلیمانی

اتفاق‌های جاری در کاخ سفید مربوط به یک فیلم یا داستان تخیلی نیست، بلکه در حال حاضر یک داستان واقعی جریان دارد که شاید فراتر از تخیل و تصور یک کارگردان و نویسنده هالیوودی باشد. بالاخره دونالد ترامپ، رییس‌جمهور امریکایس از ماه‌هاگمانه‌زنی رکس تیلرسون، وزیرخارجه را از مسند خود اخراج کرد و مایک پمپئو، رییس‌سیا را به عنوان جانشین وی اعلام کرد. این خبر ابتدا توسط واشنگتن‌پست منتشر شد و دقایقی بعد دونالد ترامپ آن را توییت کرد. او در توییت خود از مایک پمپئو به عنوان وزیرخارج جدید ایالات متحده نام برد و از رکس تیلرسون به دلیل خدماش گذشته از و در ادامه همین توییت از جینا هاسپل به عنوان رییس جدید سازمان اطلاعات مرکزی امریکا (سیا) نام برد. این تغییرات در راس وزارت خارجه ایالات متحده در حالی رخ می‌دهد که اکنون دونالد ترامپ می‌خواهد طی دو ماه آینده با کیم جونگ اون، رهبر کره شمالی دیدار کند و یک مقام ارشد کاخ سفید به نیویورک تایمز اعلام کرد که دونالد ترامپ تصمیم گرفته است یک تیم جدید را جایگزین تیلرسون پیش از مذاکرات با کیم جونگ اون، رهبر کره‌شمالی و همچنین مذاکرات تجاری آینده کند. به گزارش واشنگتن‌پست، ترامپ جمعه گذشته از تیلرسون خواسته است سفر خود به آفریقا را برای بازگشت هرچه سریع‌تر به واشنگتن کوتاه کند. ترامپ در جمع خبرنگاران پس از اعلام رسمی تصمیم خود حاضر شد و پمپئو و هاسپل را مورد ستایش قرار داد. او گفت

سوژه روز

گزارش روز

سمت وزارت خارجه امریکا شده است نیز در بیانیه‌ای گفت: من از رییس‌جمهور ترامپ به خاطر اجازه دادن به من برای تصدی پست مدیریت آژانس اطلاعات مرکزی امریکا و همچنین فرصتی که برای خدمت‌رسانی در سمت وزارت امورخارجه امریکا داده است تشکر می‌کنم.

سخنان خود گفت که او و تیلرسون بیش از حد استهلاک در تفاهم با یکدیگر داشتند و او احساس کرده که این تغییر در حال حاضر نیاز است. وی در این باره گفت: این تصمیم‌راشخصا گرفتم. ترامپ همچنین در بیانیه خود در خصوص مایک پمپئو گفت: او به عنوان مدیر سیا، مورد ستایش تمامی طرفین در جامعه اطلاعاتی قرار گرفت و در تقای توانایی‌های دفاعی و تهاجمی ما و ایجاد روابط نزدیک با دوستان و متحدان مان در جامعه بین‌المللی نقش مؤثری را ایفا کرد. وی ادامه داد: من می‌دانم مایک در طول ۱۴ ماه گذشته خیلی خوب عمل کرده است و مطمئن هستم که او برای کار در این شرایط بحرانی مناسب است. ما برنام خود برای بازگرداندن موقعیت و جایگاه امریکا در جهان را ادامه خواهیم داد. مادر مسییر تقویت همکاری‌ها، مقابله با دشمنان مان و خلق سلاح کره شمالی پیش می‌رویم. مایک پمپئو که اکنون نامزد

دونالد ترامپ ضد ایرانی ترین چهره کابینه را جانشین رکس تیلرسون کرد

سعود ایران ستیز معروف

امضای کند در غیر این صورت خبری از باقی ماندن امریکا در برجام نخواهد بود. این وعده‌ای است که رییس‌جمهور امریکا به بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم اسرائیل و محمد بن سلمان، ولیعهدسعودی هم داده و اکنون با انتخاب پمپئو به نظر می‌رسد که به نوعی عزم خود در این تصمیم‌برابرخواهم کشیده‌است.

تیلرسون در حالی باید تیم‌چهل و پنج‌مین رییس‌جمهور امریکا را ترک کند که از قبل وعده دیدار با وزرای خارج فرانس، بریتانیا و آلمان در برلین را داشت. دیداری که باید روز پنجشنبه ۲۴ اسفند برابر با ۱۵ ماه مه برگزار می‌شد و در حقیقت سومین جلسه گفت‌وگو میان تیلرسون و هم‌تاهای اروپایی‌اش درباره برجام و پیش‌شرط‌های ترامپ‌برای باقی ماندن در این توافق هسته‌ای بود. رکس تیلرسون در یک سال و سه ماه گذشته نیز هر بار نوبت به تصمیم‌گیری ترامپ درباره تأیید پایبندی ایران به توافق هسته‌ای یا تمدید تعلیق اجزای تحریم‌های هسته‌ای ایران می‌رسید ساعت‌ها با رییس‌جمهور درباره لزوم باقی ماندن امریکا در برجام سخن می‌گفت و نتیجه آن اربزنی‌ها نیز عبور سالم کلیت توافق هسته‌ای از دوره یک ساله ریاست‌جمهوری ترامپ بود. تیلرسون از نیمه ژانویه که ترامپ ضرب الاجل جدیدی برای خروج از برجام اعلام کرد نیز در گوش اروپایی‌ها زمزمه کرده بود که بهتر است مذاکرات منطقه‌ای و اربزنی درباره ازمایش‌های موشکی را با ایران آغاز کنید تا به نوعی حس پیروزی به مافوق من دست داده و از خیر خروج از برجام بگذرد. هم‌زمان به نظر می‌رسد که تروییکای اروپایی نیز با تیلرسون به زین مشترکی رسیده‌بودند و در حال کار روی مذاکره با وزیر خارجه امریکا بودند که ناگهان هویت این مقام تغییر کرد و از این پس باید رکس تیلرسون را وزیر خارجه سابق بخوانند و با مایک پمپئو درباره ایران اربزنی کنند. به نظر می‌رسد که تغییر وزیر خارجه امریکا در این سازه زمانی می‌تواند تاثیر بسیار منفی بر روند گفت‌وگوهای ایرانی، امریکا – تروییکای اروپایی داشته باشد و شاید اروپایی‌ها از نخستین ثابیه‌های معرفی پمپئو به جای تیلرسون به این نتیجه رسیده باشند که هر آنچه در طبق اخلاص به ترامپ تقدیم کنند نیز برای باقی ماندن وی در برجام کفایت نخواهد کرد. در چنین شرایطی اروپا باید به فکر طرح‌ظری برای برجام باشد. طری که ایران، روسیه، چین و اروپا بدون امریکا را در برجام در نظر بگیرد. دونالد ترامپ درست ۴ ساعت قبل از دور جدیدی از دیدارهای میان نمایندگان ایران و کشورهای

ایران و تناقض‌ها در دیپلماسی ایالات متحده با یکدیگر اختلاف‌نظر داشتند. یک سخنگوی تیلرسون روز گذشته گفت که وزیر امور خارجه برای هر کاری تمام تلاش خود را انجام داده است و او از دلایل اخراج خود بی‌خبر است. گفتنی است تیلرسون سفر خود را در روز دوشنبه به آفریقا نیمه‌تمام گذاشت و به واشنگتن برگشت. او در هواپیما به خبرنگاران گفت که من احساس می‌کنم که باید به خانه برگردم. با این حال یک سخنگوی تیلرسون روز گذشته گفت که وزیرخارجه به‌طور مستقیم با ترامپ صحبت نکرده است. استیو گلدشتاین، معاون دیپلماسی عمومی وزارت امور خارجه در بیانیه‌ای گفت: وزیر امور خارجه با رییس‌جمهور صحبت نکرده و دلیل اخراج خود را نمی‌داند. شبکه CNBC امریکانیز تحلیل خود در خصوص اخراج تیلرسون معتقد است که خروج تیلرسون از سمت وزارت خارجه از ماه‌ها پیش انتظار می‌رفت، اما آنچه مشخص بود او می‌خواست که یک سال بطور کامل در این سمت حضور داشته باشد. مشخص نیست که خروج وزیر امور خارجه چه پیامی برای سنا یا وزرا داشته باشد. برخی خبرها حاکی از آن است که یک توافقنامه خودکشی میان جیمز متیس وزیر دفاع، استیون منوشین وزیر خزانه‌داری و رکس تیلرسون وزیر خارجه وجود داشته که در صورتی ترامپ و دیگران سعی در از بین بردن یکی از آنها داشته باشند، استعفا خواهند داد. گفتنی است اخراج تیلرسون در روزی رخ داده است که جیمز متیس از روز یکشنبه به سفر بوده و روز گذشته نیز به شکلی ناگهانی وارد افغانستان شد. لازم به ذکر است از زمانی که تیلرسون در ماه فوریه سال ۲۰۱۷ در سمت وزارت خارجه قرار گرفت، بارها و بارها پیام‌های متفاوتی می‌رسد آخرین درگیری‌های داخلی میان رییس‌جمهور و وزیر خارجه برای حل بحران‌های بزرگ بین‌المللی مربوط به معامله بزرگ خلق سلاح اتمی کره شمالی بوده است. ترامپ روز شنبه تأیید کرد که برای تصمیم خود در راستای دیدار با کیم جونگ اون، رهبر کره شمالی با تیلرسون مشورت نکرده است. هر دو نفر حتی در مساله وقایع شارلوتسویل نیز اتفاق نظر نداشتند و دو دیدگاه متفاوت را در خصوص حمله افراط‌گرایان سفیدپوست ارایه دادند. هرچند اکنون ترامپ تصمیم به مذاکره با کره شمالی گرفته است ولی ترامپ در ماه اکتبر در توییتش هنگامی که تیلرسون در چین مشغول اربزنی برای کاهش بحران شبه جزیره کره بود نوشت، تیلرسون وقت خود را بیهوده صرف مذاکره برای پایان دادن به برنامه هسته‌ای موشکی کره شمالی می‌کند. در ماه اکتبر نیز شبکه خبری NBC گزارش داد که تیلرسون در آستانه استعفا قرار داد اما او از خواسته شده است تا پایان سال صبر کند. تیلرسون از جمله افرادی در کابینه ترامپ بود که همواره تلاش کرده است تا ایالات متحده از پیمان اقلیمی و توافق هسته‌ای با ایران خارج نشود. او حتی در مورد کشورهای حاشیه خلیج فارس در مقابل ترامپ ایستاد. ترامپ قطر را به عنوان تأمین‌کننده مالی تروریسم خطاب کرد و این در حالی است که یک ساعت بعد وزارت خارجه طی بیانیه‌ای خواهان پایان این بحران علیه قطر شد و شخص تیلرسون نیز پس از این بحران وزیر خارجه قطر در امریکا استقبال کرد. در پروازی از نیجریه، تیلرسون در ارزیابی خود از مسمومیت جاسوسی سابق روسیه در بریتانیا با کاخ سفید شکسته شد. او روسیه را به عنوان مسوول این حمله مشخص افغاب در مورد سیاست‌هایی مانند توافق هسته‌ای با

دوران هم‌وزارت خارجه و هم کاخ سفید گزارش‌ها در خصوص این تغییرات را رد کردند، اما حالا پس از گذشت بیش از ۴ ماه همان برنامه تنها یک تغییر عملیاتی شد. رکس تیلرسون، وزیر خارجه اخراج شده ایالات متحده از جمله نخستین افرادی بود که از همسان ماههای ابتدایی شروع به کار در کابینه گمانه‌زنی‌ها در خصوص کناره‌گیری یا اخراج او از سمت وزارت خارجه مطرح شد. حتی در طول ۱۴ ماه گذشته مکالمات تند و اختلافات فراوانی میان دو طرف مطرح شد که بارها گزارش‌هایی در همین خصوص در رسانه‌های امریکایی منتشر شد. حتی گزارش‌هایی منتشر شد که تیلرسون یکبار دونالد ترامپ را «حق» خطاب کرده است. همچنین گزارشی منتشر شد که تیلرسون بناپوده در تابستان گذشته از سمت خود اخراج شود که با واسطت مایک پنس، معاون اول و جیمز متیس، وزیر دفاع در سمت خود باقی مانده و مایک پنس از اعضای کابینه خواسته است تا پایان یکسالگی دولت را «حق» خطاب کرده است. همچنین گزارشی منتشر شد که تیلرسون بناپوده در تابستان گذشته از سمت خود اخراج شود که با واسطت مایک پنس، معاون اول و جیمز متیس، وزیر دفاع در سمت خود باقی مانده و مایک پنس از اعضای کابینه خواسته است تا پایان یکسالگی دولت را «حق» خطاب کرده است. همچنین گزارشی منتشر شد که تیلرسون چندین ماه است که روابط میان دو طرف را تیره و تار کرده است. هرچند دونالد ترامپ به خبرنگاران از اختلافاتش با تیلرسون در خصوص ایران پرده برمی‌دارد اما به گفته برخی اختلافات تنها به ایران طبق برنامه نیست. بلکه به گفته برخی مقامات این اختلافات به حدی رسیده است که در نهایت به اخراج تیلرسون منتهی شده‌است. در حال حاضر هیچ‌کس نمی‌داند دلیل اصلی این تصمیم ترامپ نیست اما ترامپ و تیلرسون اغلب در مورد سیاست‌هایی مانند توافق هسته‌ای با

کار وی قلب من را نشکست. این نامه را نوشتم تا به وی اعلام کنیم که او و ایران را مسوول اتفاق‌هایی می‌دانیم که احتمالاً منافع ما در عراق را تحت‌الشعاع قرار می‌دهند.» پمپئو در بخش‌های دیگری از سخنان خود ادا کرد که ایران در حال تقویت نفوذ خود در منطقه خاورمیانه است. رسانه‌های اسرائیلی از انتخاب مایک پمپئو به عنوان وزیر خارجه استقبال کردند. هارلنص در گزارشی در این باره نوشت: پمپئو به حمایت از اسرائیل و مخالفت با ایران شهرت دارد. وی در مدت یک سال گذشته رابطه بسیار نزدیکی با هم‌تاهای خود در سرویس‌های اطلاعاتی اسرائیل داشته است. در فوریه گذشته وی نخستین مقام ارشد دولت ترامپ بود که با سفر به رام‌الله با محمود عباس، رهبر تشکیلات خودگردان فلسطین دیدار کرد.

پمپئو به‌راتبار رکس تیلرسون نسبت به توافق هسته‌ای بدبین تر است. او درست مانند قاضی خود ادا می‌کند که برجام یک شکست برای امریکا بوده و بسا راک اوایل، رییس‌جمهور پیشین را مقرر این شکست می‌داند. وی به راحتی ایران را در اظهارات بی‌پایه و اساسش با داعش مقایسه می‌کند و ادعا می‌کند که همکاری‌های هسته‌ای ایران و کره شمالی یک خطر جدی برای واشنگتن است. او زمانی که در کنگره امریکا بود از منتقدان اصلی سیاست‌های اوپاما در خاورمیانه بود و این انتقاد را با تندترین کلمات هم مطرح می‌کرد. در نوامبر سال ۲۰۱۶ زمانی که ترامپ انتخابات ریاست‌جمهوری امریکا را برد و پمپئو یقین پیدا کرد که به عنوان رییس سازمان سیا در کابینه ترامپ حضور خواهد داشت، در توییت خود نوشت:

به دنبال فرصتی هستم که توافق هسته‌ای با بزرگ‌ترین حامی تروریسم را از بین ببرم. وی در دوره‌ای که منتظر تأیید خود در سنا بود به دموکرات‌های کنگره که چندان موفق‌ رویکردی در

چهره روز

مامور مخفی جنجالی، رییس سازمان جاسوسی امریکا می‌شود

بانوی شکنجه در راس سیا

گروه جهان | جینا هاسپل به عنوان رییس جدید آژانس اطلاعات مرکزی امریکا، سیا، معرفی شد. این مامور مخفی پیشین سیا، به دلیل استفاده از شکنجه و مدیریت بازداشتگاه‌های مخفی فرامرزی در اروپا تحت تعقیب است و در دولت پیشین ایالات متحده امریکا نمایندگان کنگره جلوی ارتقای مقام او را گرفته‌بودند. او را می‌توان عصاره تمام جنایات پنهان آژانس اطلاعاتی امریکا بعد از اتفاقات ۱۱ سپتامبر معرفی کرد، یک جاسوس امریکایی که به دلیل مدیریت بازداشتگاه‌های پنهان امریکا در خارج از مرزهای این کشور توسط دادستانی آلمان تحت تعقیب است و مدارکی علنی از او در استفاده از شکنجه در بازجویی متهمان به عضویت در گروه‌های تروریستی وجود دارد. این جاسوس امریکایی بعد از آنکه نوارهای ویدئویی از حضور او با شکنجه دو نفر از متهمان عضویت در گروه‌های تروریستی در یک زندان غیر قانونی پنهانی در تایلند منتشر شد، تلاش زیادی کرد تا این مدارک را از بین ببرد. هاسپل پیش از این به عنوان معاون مایک پومپئو فعالیت می‌کرد، اما بعد از جابه‌جایی رییس پیشینش به مقام وزارت خارجه، جانشین او شد. او طی ۸ سال ریاست‌جمهوری باراک اوپاما، مقام‌های اطلاعاتی امریکا سعی می‌کردند تعدادی از پرسنل سیا را که در اقدامات مشابه دست داشتند، به نحوی از انظار عمومی پنهان نگه دارند و برنامه‌های شکنجه سازمان‌های اطلاعاتی امریکا متوقف شده بود. اما دونالد ترامپ، رییس‌جمهور امریکا در مقاطع مختلف تأکید کرده است که با شکنجه در موقع لزوم مشکلی ندارد و تصور می‌کند که شکنجه ممکن است عملی قابل دفاع باشد. مایک پومپئو، رییس پیشین سیا نیز معتقد است که عملیات‌های مانند غرق کردن مصنوعی، اصولاً از نظر او شکنجه محسوب نمی‌شود و کسی که چنین شکنجه‌هایی را در روزهای ابتدایی جنگ علیه القاعده استفاده کرده‌اند «میهن پرستان واقعی» هستند.

جینا هاسپل که بخش عمده دوران خدمتش را در سیا به عنوان یک مامور مخفی انجام وظیفه کرده است، درست یکی از همان «میهن پرستان واقعی» محسوب می‌شود. جینا هاسپل یکی از اصلی‌ترین عناصر اجزای برنامه مشهور به «توقیف‌های غیرعادی» سیا بود که از طریق آن عناصر بازداشت شده در سراسر دنیا به دولت‌های خارجی واگذار می‌شدند تا بازداشتگاه‌های غیر قانونی بازداشت‌گاه‌های خاک‌این کشورها نگهداری شوند. سیا از خاک کشورهای خارجی استفاده می‌کرد تا برای توقیف و بازجویی این مظنونان مجبور به رعایت قوانین داخلی امریکا نباشد. اولین بازداشتگاه فرامرزی سیا در خاک تایلند تأسیس شد و جینا هاسپل سرپرستی آن را بر عهده داشت. او در این بازداشتگاه به شکنجه سخت دو بازداشتی به عنوان ایزوبیده و عبدالرحیم نشیری نظارت داشت. ایزوبیده که یکی از بازداشت‌شدگان بی‌گناه محسوب می‌شد، در بازداشتگاه تحت نظارت جینا هاسپل دست کم ۸۳ بار در طول یک ماه از طریق غرق‌شدگی مصنوعی شکنجه شد. بازجویان او پس از مدت‌ها شکنجه و بازجویی به این نتیجه رسیدند که او هیچ اطلاعات مهمی در اختیار ندارد. جینا هاسپل بعدها زمانی که به عنوان مقام مستقر در دفتر مرکزی سیا مشغول به کار شد، سال ۲۰۰۵ دست‌ور داد تا نوارهای ویدئویی ضبط شده از جلسات بازجویی و شکنجه نابود شوند.

انتخاب هاسپل به عنوان معاون مایک پومپئو در آژانس اطلاعات مرکزی امریکا با انتقادهای تصدی همراه شده‌بود. با این حال در بین جاسوسان سازمان سیا، این مامور مخفی شکنجه‌گر امریکایی از محبوبیت بالایی برخوردار است و افرادی مانند جیمز کلپسر، رییس پیشین سیا و مایکل جی مورل که دو بار به‌ عنوان رییس موقت سیا فعالیت کرده‌اند از انتصاب او به مقام ریاست حمایت کرده‌بودند. هنگامی که هاسپل توسط مایک پومپئو به عنوان معاون معرفی شد، کریستوفر اندرس، معاون اتحادیه آزادی‌های مدنی امریکا گفته بود که انتخاب این شخص به عنوان معاون سیا «سیار نگران‌کننده» است. این سخنان بعد از اعلام تأکید کرده‌بود: «با توجه به اینکه مایک پومپئو در جلسه رای اعتمادش قفل داده است که اجازه هیچ‌نوع شکنجه و آزار در آژانس تحت‌نظرش نخواهد داد، باید پاسخگو باشد که انتصاب فردی که متمم به شرکت در شکنجه و راه‌اندازی بازداشت‌گاه‌های غیر قانونی است، به چه دلیل انجام شده‌است.» بعد از انتصاب او به این مقام، سناتور شلدون وایتاس و اتهامش گفته‌بود: «من به دلیل گزارش‌هایی که از این فرد به دلیل نابود کردن بدون اجازه مدارک و تصاویر ویدئویی بازجویی‌های سیا شنیده‌ام نسبت به این انتصاب نگرانم. در این ویدئوها مدارکی از استفاده از شکنجه علیه دو بازداشت‌شده توسط سیا وجود داشت. همکاران من سناتور وایدن و سناتور هیتریش نیز از اطلاعات طبقه‌بندی شده‌ای ارایه داده‌اند که نشان می‌دهد فردی که به عنوان معاون سیا انتخاب شده است، این پس نامناسب است و از دولت خواسته‌ایم تا اطلاعات مذکور را از طبقه‌بندی خارج کند.»

جینا هاسپل، حالا باید برای تأیید به عنوان رییس جدید سیا،مقابل کنگره فراتر بگیرد. پیش از این دایان فاینستین، سناتور دموکرات ایالت کالیفرنیا، در دولت باراک اوپاما جلوی ارتقای مقام جینا هاسپل و انتصاب او به عنوان سرپرست موقت واحد عملیات مخفی سیا را گرفته‌بود، حالا باید دید سنا و مجلس نمایندگان حاضر خواهد شد به این جاسوس جنجالی برای در اختیار گرفتن مقام ریاست آژانس اطلاعات مرکزی رای اعتماد داده یانه.